

Generalitat de Catalunya
Departament d' Ensenyament
ZER Horta de Lleida

PLA D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

ÍNDEX

1.- Marc Normatiu	3
2.- Organització dels recursos humans i materials per atendre la diversitat.....	6
2.1.- Recursos humans.....	7
2.1.1.- Comissió d'atenció a la diversitat (CAD)	9
2.2.- Recursos materials.....	9
3.- Acció tutorial.....	10
4.- Mesures metodològiques.....	11
4.1.- Tipologia dels suports	12
4.2.- Relacions entre tutor/a i el/la mestre/a de suport	13
4.3.- Metodologia per una aula inclusiva	13
5.- Mesures curriculars per a l'atenció a la diversitat.....	14
5.1.- Mesures ordinàries: la programació d'aula	14
5.2.- Mesures específiques per a l'atenció a la diversitat	15
6.- El pla individualitzat	16
6.1.- Què és?	16
6.2.- Quan es realitza	16
6.3.- Com es realitza	17
6.4.- Estructura	17
6.5.- Avaluació del Pla individualitzat	18
6.5.1.- Ed Infantil.....	18
6.5.2.- Ed primària.....	19
6.6.- Durada	19
6.7.- Documentació administrativa en que s'ha de fer constar.....	20
7.- Escolaritat compartida entre el centre ordinari i el centre d'educació especial.....	20
8.- Criteris i procediments per a l'atenció lingüística específica de l'alumnat d'incorporació tardana.	21
9.- Atenció als alumnes que pateixen malalties prolongades	21
10.- Annex	23

1.- Marc Normatiu

Decrets

[Decret 299/1997, de 25 de novembre](#), sobre l'atenció educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials

[Decret 181/2008, de 9 de setembre](#), pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del segon cicle de l'educació infantil

[Decret 142/2007, de 26 de juny](#), pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària.

Ordres d'avaluació

[EDU/484/2009, de 2 de novembre](#), del procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació del segon cicle de l'educació infantil

[EDU/296/2008, de 13 de juny](#), per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació en l'educació primària.

L'escola actual té com a tret d'identitat que és inclusiva i, per tant, ha de tenir com a finalitat proporcionar una formació comuna a tot l'alumnat i respondre a les seves necessitats, tant el que manifesta més dificultats per aprendre com el que està especialment dotat intel·lectualment.

D'acord amb aquesta característica, en diferents articles de la Llei d'Educació de Catalunya (LEC), es recullen diferents aspectes que els centres han de recollir en els seus projectes educatius.

LEC

Article 48. Coresponsabilització de tots els centres en l'escolarització d'alumnes

1. Els centres del Servei d'Educació de Catalunya han de participar en l'adequada i equilibrada escolarització dels alumnes amb necessitats educatives específiques i s'han de comprometre a fomentar la pràctica de la inclusió pedagògica. A aquests efectes, l'Administració educativa ha d'establir territorialment la proporció màxima d'alumnes amb necessitats educatives específiques que poden ésser escolaritzats en cada centre en l'accés als nivells inicials de cada etapa i, si escau, la reserva de llocs escolars que, com a mínim, cal destinar-los. Aquesta reserva es pot mantenir fins al final del període de preinscripció i matrícula, el qual no pot anar més enllà de l'inici de curs.

2. Per tal d'atendre necessitats d'escolarització derivades de l'atenció als alumnes amb necessitats educatives específiques, entre les quals també es consideren les derivades de la incorporació tardana, d'acord amb els criteris i els procediments establerts per reglament, el Departament pot autoritzar, d'una manera excepcional i motivada, una reducció i, exclusivament per a atendre necessitats immediates d'escolarització d'alumnes d'incorporació tardana, un increment de fins al 10% del nombre de llocs escolars per grup.

3. L'Administració educativa ha de garantir la igualtat en l'aplicació de les normes d'admissió, fet que inclou l'establiment de les mateixes àrees d'influència per als centres públics i els centres privats concertats.
4. L'Administració educativa ha d'adoptar les mesures d'escolarització que estableixen els apartats 1, 2 i 3 atenent les condicions socioeconòmiques i demogràfiques de les àrees d'influència respectives.
5. L'Administració educativa aporta recursos addicionals als centres que presten el Servei d'Educació de Catalunya en funció de les característiques socioeconòmiques de la zona, la tipologia de les famílies dels alumnes que atén el centre i els continguts de l'acord de coresponsabilitat que se signi, tal com especifica l'article 92. Aquests recursos addicionals, que han de permetre als centres una programació pluriennal, s'articulen per mitjà de contractes programa.
6. Els centres que presten el Servei d'Educació de Catalunya estan obligats a mantenir escolaritzats llurs alumnes fins al final de les etapes obligatòries que imparteixen, llevat d'un canvi de centre per voluntat de la família o per aplicació d'una resolució sancionadora de caràcter disciplinari.

Article 56 Educació Infantil

3. Durant l'educació infantil s'ha d'assegurar la detecció precoç de les necessitats educatives específiques i de les manifestacions evolutives que puguin indicar un risc de trastorn dels alumnes, que han de rebre una atenció ajustada a llurs característiques singulars.

Article 57. Educació bàsica.

5. Els centres que imparteixen l'educació bàsica han d'adoptar les mesures pertinents per a atendre la diversitat de l'alumnat i per a continuar la comesa de detecció i prevenció de les dificultats en l'aprenentatge iniciada a l'educació infantil.
6. Correspon al Departament, en un context d'organització flexible dels ensenyaments d'educació bàsica, establir els criteris que han de regir l'atenció a la diversitat a què fa referència l'apartat 5 i orientar els centres per a l'aplicació de les mesures organitzatives i curriculars corresponents. Igualment, correspon al Departament establir els criteris a què s'han d'ajustar les mesures que adoptin els centres per a atendre els alumnes amb necessitats educatives específiques i per a atendre els alumnes amb altes capacitats.

Article 77. Criteris que orienten l'organització pedagògica dels centres

1. En el marc de l'autonomia dels centres educatius, els criteris que regeixen a cada centre l'organització pedagògica dels ensenyaments han de contribuir al compliment dels principis del sistema educatiu i han de fer possible:
 - a) La integració dels alumnes procedents dels diversos col·lectius, en aplicació del principi d'inclusió.
 - b) El desenvolupament de les capacitats dels alumnes que els permeti la plena integració social i laboral i la incorporació als estudis superiors com a resultat de l'acció educativa.
 - c) La incentivació de l'esforç individual i grupal, especialment en el treball quotidià al centre educatiu.

- d) L'adequació dels processos d'ensenyament al ritme d'aprenentatge individual, per mitjà de l'aplicació de pràctiques educatives inclusives i, si escau, de compensació i per mitjà de l'aplicació de pràctiques d'estímul per a l'assoliment de l'excel·lència.
- e) La coeducació, que ha d'afavorir la igualtat entre l'alumnat.
- f) L'establiment de regles basades en els principis democràtics, que afavoreixen els hàbits de convivència i el respecte a l'autoritat del professorat.
- g) La implicació de les famílies en el procés educatiu.

Article 81. Criteris d'organització pedagògica dels centres per a l'atenció dels alumnes amb necessitats educatives específiques

1. L'atenció educativa de tots els alumnes es regeix pel principi d'escola inclusiva.
2. Els projectes educatius dels centres han de considerar els elements curriculars, metodològics i organitzatius per a la participació de tots els alumnes en els entorns escolars ordinaris, independentment de llurs condicions i capacitats.
3. S'entén per alumnes amb necessitats educatives específiques:
 - a) Els alumnes que tenen necessitats educatives especials, que són els afectats per discapacitats físiques, psíquiques o sensorials, els que manifesten trastorns greus de personalitat o de conducta o els que pateixen malalties degeneratives greus.
 - b) Els alumnes amb necessitats educatives específiques derivades de la incorporació tardana al sistema educatiu o derivades de situacions socioeconòmiques especialment desfavorides.
4. Amb relació als alumnes amb necessitats educatives especials, s'ha de garantir, prèviament a llur escolarització, l'avaluació inicial d'aquestes necessitats, l'elaboració d'un pla personalitzat i l'assessorament a cada família directament afectada. Aquests alumnes, un cop avaluades llurs necessitats educatives i els suports disponibles, si es considera que no poden ésser atesos en centres ordinaris, s'han d'escolaritzar en centres d'educació especial. Aquests centres poden desenvolupar els serveis i programes de suport a l'escolarització d'alumnes amb discapacitats als centres ordinaris que el Departament determini.
5. Amb relació als alumnes d'incorporació tardana amb necessitats educatives específiques, l'administració educativa ha d'establir i facilitar als centres recursos i mesures d'avaluació del coneixement de les llengües oficials o de les competències bàsiques instrumentals, i també mesures d'acollida.

Article 82. Criteris d'organització dels centres per a atendre els alumnes amb trastorns d'aprenentatge o de comunicació relacionats amb l'aprenentatge escolar

1. El projecte educatiu de cada centre ha d'incloure els elements metodològics i organitzatius necessaris per a atendre adequadament els alumnes amb trastorns d'aprenentatge o de comunicació que puguin afectar l'aprenentatge i la capacitat de relació, de comunicació o de comportament.
2. L'Administració educativa ha d'establir, per mitjà dels serveis educatius, protocols per a la identificació dels trastorns d'aprenentatge o de comunicació i l'atenció metodològica adequada.

Article 83. Criteris d'organització dels centres per a atendre els alumnes amb altes capacitats

1. El projecte educatiu de cada centre ha d'incloure els elements metodològics i organitzatius necessaris per a atendre els alumnes amb altes capacitats, amb programes específics de formació i flexibilitat en la durada de cada etapa educativa.
2. L'Administració educativa ha d'establir, per mitjà dels serveis educatius, protocols per a la identificació de les altes capacitats i l'atenció metodològica adequada.

2.- Organització dels recursos humans i materials per atendre la diversitat

El plantejament educatiu de la nostra ZER, reflectit en els diferents documents (especialment al PEC, PCC i NOF) ofereix la possibilitat que tots els infants puguin participar d'un entorn educatiu comú, organitzant les mesures i recursos necessaris perquè cada un pugui dur a terme el seu procés d'aprenentatge.

Les aules multinivell de les nostres escoles a part de les diferències d'edat cronològica, també presenten diversitat social, cultural, de procedència, de capacitats, d'interessos i motivacions... per això ens organitzem per donar la millor resposta possible als nostres alumnes, partint de la base que tots, alumnes i mestres, podem aprendre junts.

Pensem que tots els infants presenten unes determinades necessitats educatives, que poden ser més o menys significatives però que totes mereixen la resposta més adequada possible.

Aquestes necessitats educatives són canviants i requereixen d'accions diverses. Per això, a la ZER no prioritzem cap tipus o modalitat de suport per damunt d'un altre, perquè considerem que tots poden ésser vàlids i tots s'han de poder posar en pràctica a qualsevol moment de l'aprenentatge de l'infant. Per tant, combinarem les necessitats dels infants amb la disponibilitat horària, l'organització dels mestres i de cada centre, per posar en pràctica les mesures d'atenció a la diversitat.

Entendrem per suport als alumnes, aquelles activitats organitzades i dutes a terme per l'equip de mestres del centre, coordinades per l'equip directiu i encaminades a adaptar el currículum a les necessitats educatives dels alumnes atenent la seva diversitat.

A continuació detallarem els recursos de que disposa la ZER.

2.1.- Recursos humans

Tal com hem dit anteriorment, l'atenció a la diversitat és competència de tot el claustre i com s'especifica en les Instruccions per a l'organització i funcionament dels centres de segon cicle d'educació infantil i educació primària, els mestres especialistes de l'equip de suport donaran prioritat a l'atenció a l'alumnat amb nee, però també assessoraran l'equip educatiu que atén la resta d'alumnes amb nee per tal de donar pautes sobre les mesures organitzatives i estratègiques a prendre dins l'aula, així com per desenvolupar les adaptacions curriculars, significatives o d'accés, quan sigui el cas.

Aquest darrer punt juntament amb les característiques de la nostres escoles, fan que a l'inici de cada curs, després de valorar tot l'alumnat que presenta dificultats, s'organitza i es distribueix els reforços ordinaris, és a dir, aquells que es duen a terme per part dels mestres que en un determinat moment del seu horari lectiu no atenen cap grup.

Per poder organitzar correctament els reforços, des de la Comissió Atenció a la Diversitat es va elaborar un Protocol, per tal de prioritzar aquells casos que presentaven més dificultats. (veure annex 1)

Els criteris per assignar els reforços a un determinat grup venen donats pel nombre d'alumnes amb nee (nee, dificultats d'aprenentatge, altes capacitats intel·lectuals, incorporació tardana i derivats de condicions personals o d'història escolar) i alumnes que necessiten un reforç ordinari.

Així doncs, aquesta distribució no es farà de manera equivalent per a totes les escoles ni aules, sinó que es tindran en compte les necessitats de cada grup i l'aprofitament dels reforços, és a dir, es prioritzarà l'atenció als grups on hi hagi major diversitat i aquells models de suport que afavoreixin la integració de l'alumnat amb nee dins el seu context.

Una vegada realitzada aquesta distribució, cada centre elaborarà una graella més detallada del reforç que, es lliurarà a l'equip directiu per tal que en quedi constància. Aquesta graella contemplarà:

- Els dies, hores i grups a què dedica el reforç cada un dels mestres que el realitza en aquell cicle.
- La tipologia dels suports (dins l'aula, fora de l'aula, tipus agrupament,...)
- El nombre d'alumnes que assisteixen a les sessions de reforç fora de l'aula ordinària.
- L'àrea que es treballa i una relació d'objectius o continguts prioritaris que es té previst treballar amb aquests alumnes en cada àrea de les que es treballen.

Donarem diferents respostes a l'alumnat, segons com es gestiona i s'aplica l'àmbit organitzatiu (l'agrupament de l'alumnat, la distribució i priorització dels recursos,...), el curricular i el metodològic (programacions multinivell, treball cooperatiu), l'acció tutorial i les pràctiques avaluatives del professorat.

En determinades circumstàncies, quan els recursos interns de l'escola siguin insuficients, comptarem amb la col·laboració dels recursos de la zona que participen també en l'atenció d'alguns alumnes: psicopegagogs, logopedes, assistents socials, les unitats d'escolarització compartida, els mestres de l'atenció domiciliària, aules hospitalàries...

A la ZER, com a personal més específic, actualment comptem amb el representant de l'EAP que assisteix mensualment a cada centre, i la mestra d'educació especial, que es reuneixen quinzenalment, per tal de coordinar els diferents casos.

Les funcions que li son encomanades a aquests dos professionals s'estableixen en tres àmbits diferents, segons estiguin referides al professorat, a l'alumnat o al centre.

En relació al professorat:

- a) Col·laborar en la planificació, l'elaboració, el seguiment i l'avaluació de l'adaptació curricular individual de l'alumne amb necessitats educatives especials.
- b) Assessorar i orientar en relació a estratègies organitzatives i metodològiques.
- c) Orientar i facilitar la recerca i/o l'elaboració de materials curriculars adients per atendre la diversitat.
- d) Assessorar i col·laborar en la relació amb les famílies.
- e) Col·laborar en la detecció i anàlisi de les necessitats educatives de l'alumnat
- f) Participar en l'avaluació i la promoció de l'alumnat amb nee.

En relació a l'alumnat:

- g) Dins el marc de l'adaptació curricular, intervindran amb l'alumnat amb necessitats educatives especials tenint present que el treball amb aquests alumnes es desenvoluparà majoritàriament dins l'aula ordinària, de forma coordinada amb el professorat. Sols en aquells casos en què s'hagi justificat a l'adaptació curricular, es podran treballar fora de l'aula alguns continguts concrets i en períodes determinats de la jornada.

En relació al centre:

- h) Elaborar un pla anual amb la proposta d'actuacions.
- i) Coordinar-se amb l'equip directiu per planificar, seguir i avaluar la tasca desenvolupada per l'equip de suport, com també coordinar-hi les actuacions del professorat que treballa amb l'alumnat amb nee.
- j) Orientar en relació a les pautes d'actuació família-centre.
- k) Participar amb l'equip de cicle en l'organització i el desenvolupament d'activitats que facilitin l'adequació de l'oferta educativa a la diversitat de l'alumnat.
- l) Coordinar la intervenció dels serveis externs en els centres educatius.

Per tal d'agilitzar el treball amb el/la psicopedagog/a assignat/a a la ZER, quan un/a mestre precisi la intervenció d'aquest especialista, serà necessari que

realitzi el full de demanda i li enviï el més aviat possible, per tal que el psicopedagog/a es pugui planificar la feina a realitzar prèviament. El/la mestre/a d'ed. Especial també ajuda a canalitzar les demandes quan es necessari (veure full de demanda: annex 2)

El suport significa treballar per aconseguir que l'escola s'adapti a les necessitats de tot l'alumnat, és a dir, elaborar juntament amb el tutor/a una programació d'aula flexible i oberta que respongui a les necessitats educatives de cada un dels alumnes i ajudar a dissenyar una metodologia educativa que ajudi al mestre a incloure efectivament a tots els alumnes.

Hem de tenir en compte que per a la realització d'aquesta tasca el centre disposa, a més de totes les hores lectives que els membres de l'equip dediquen al suport, aquelles que se'ls assignen als mestres especialistes dins el seu horari, i també als tutors/es quan el seu grup-classe està amb l'especialista de música, educació física o anglès.

2.1.1.- Comissió d'atenció a la diversitat (CAD)

A la ZER, tal com es recull en les NOF, també està organitzada la Comissió d'Atenció a la Diversitat que componen: el/la director/a de ZER, el/la cap d'estudis, el/la mestre/a d'educació especial, els/les coordinadors/es de cicle, el professional de l'EAP, i en cas que sigui necessari, també es pot convocar a les direccions de les escoles de la ZER.

La CAD és l'espai institucional en el que es planifiquen les mesures de centre per atendre la diversitat de l'alumnat, es fa el seguiment d'aquestes mesures, es revisen i es promouen canvis per millorar els resultats, l'acollida i l'èxit de tot l'alumnat.

Correspon a la comissió d'atenció a la diversitat:

- Planificar, promoure i fer el seguiment d'actuacions que es duguin a terme per atendre a la diversitat de necessitats educatives de l'alumnat.
- Concretar els criteris i prioritats per a l'atenció a la diversitat de l'alumnat.
- Fer el seguiment de l'evolució de l'alumnat de la ZER amb necessitats educatives especials i específiques.
- Proposar i aprovar els plans individualitzats de cada escola.

2.2.- Recursos materials

Facilitar l'ús autònom dels espais i els materials (adaptant-los si fos necessari), seleccionar i utilitzar materials diferenciats per poder facilitar la diversificació durant el procés d'assoliment d'un objectiu o al realitzar una activitat concreta, seran algunes de les mesures que, de ser tingudes en compte, ens permetran un adequat aprofitament dels recursos per part de tot l'alumnat.

En quant als recursos materials de que disposen les escoles per a l'atenció a la diversitat cal esmentar tant els espais com el propi material per a les activitats d'ensenyament- aprenentatge.

Espais:

- depenent dels centres es realitzarà en la mateixa aula, sempre que sigui possible, i quan sigui necessari en aules específiques, o aprofitant altres espais de l'escola (ex: aula de suport, despatx...).

Materials:

- a la seu de la ZER hi ha un conjunt de materials (inventariats), que poden ser utilitzats per la resta de mestres sempre que ho sol·licitin, per tal de poder portar un control d'aquests.

3.- Acció tutorial

Diversitat i acció tutorial mantenen una interrelació, juntament amb el treball en equip del professorat. Aquesta unió provoca unes accions educatives que contribueixen a la millora i el progrés del creixement personal dels alumnes, a l'adquisició de capacitats i competències bàsiques, a la cohesió social entre l'alumnat, el respecte a la diferència i a l'acceptació de tots i cadascun, i a la relació amb les famílies per donar suport al procés educatiu dels seus fills i filles.

L'article 57.7. de la LEC ens parla de l'acció tutorial i diu que aquesta, comporta el seguiment individual i col·lectiu dels alumnes; ha de contribuir al desenvolupament de llur personalitat i els ha de prestar l'orientació de caràcter personal, acadèmic i, si escau, professional que els ajudi a assolir la maduresa personal i la integració social.

Per a facilitar a les famílies l'exercici del dret i el deure de participar i d'implicar-se en el procés educatiu de llurs fills, els centres han d'establir procediments de relació i cooperació amb les famílies i els han de facilitar informació sobre l'evolució escolar i personal de llurs fills.

Serà necessari doncs, la realització d'entrevistes i reunions amb les famílies o tutors legals, el seguiment de la documentació acadèmica i la coordinació de l'elaboració d'adaptacions en la programació a les necessitats i a les característiques de l'alumne/a.

En l'educació primària, una de les hores disponibles per completar l'organització del currículum es pot destinar al desenvolupament d'activitats d'acció tutorial amb el grup classe.

En el seguiment de l'alumne, s'ha de vetllar especialment per l'assoliment progressiu de les competències bàsiques, per la detecció de les dificultats de l'alumne en el moment en què es produeixen i per la coordinació (per prendre les mesures necessàries perquè aquest pugui continuar el procés d'aprenentatge) de tots els mestres que incideixen en un mateix alumne.

Per tal de garantir la continuïtat de l'acció tutorial és convenient que el tutor sigui el mateix al llarg de cada cicle.

Per tant, el paper del tutor/a és essencial, al igual que els dels companys /es. S'ha de destacar, que per fomentar bones relacions entre tot l'alumnat del grup classe, és necessari conèixer les característiques dels alumnes que presenten alguna necessitat específica (ex: tipus de deficiència i el que comporta). Això implica que tot el grup classe hauria de conèixer per exemple el sistema de comunicació que aquest alumnat utilitza (bimodal, dactilògic, braille...) o les característiques d'aquell alumnat que té un deficiència cognitiva, per tal que la seva inclusió dins l'aula sigui efectiva.

4.- Mesures metodològiques

Una concepció comprensiva de l'escola suposa definir plantejaments sobre l'atenció a la diversitat i aplicar estratègies adients a fi de donar resposta a tot l'alumnat. Es tracta de garantir un equilibri entre la diversitat de l'alumnat i la comprensibilitat del currículum, diversificant la intervenció pedagògica i creant les condicions adequades que permetin el progrés de cada infant.

Per garantir que des del grup-classe s'adopten les metodologies i estratègies de treball necessàries per atendre tot l'alumnat, cal que els projectes educatius i les programacions dels centres siguin prou flexibles per permetre la presa de decisions i l'adopció de mesures per millorar les condicions on tots els/les alumnes aprenen.

Els/les mestres han d'ajustar la programació d'àrees i matèries, a la diversitat de capacitats, estils d'aprenentatge, interessos i necessitats de tot l'alumnat del grup, i avaluar prenent com a referent les opcions recollides específicament en les programacions.

Tal com diu l'article 5.1. d'Atenció a la diversitat de l'ORDRE EDU/296/2008 sobre l'avaluació a educació primària per respondre a les necessitats de tot l'alumnat, inclòs el que manifesta més dificultats i també el que està especialment dotat intel·lectualment, cal establir en la programació les adaptacions necessàries d'acord amb els següents aspectes:

- verificar l'adequació dels objectius de la programació a les característiques de l'alumnat.
- preveure diverses activitats amb diferent grau de complexitat per assolir un determinat objectiu, i identificar quines són les més adequades per a cada alumne/a entre les opcions de treball previstes a la programació.
- preparar noves activitats que permetin a l'alumnat aprendre i participar plenament a l'aula, i incloure de manera progressiva les noves opcions de treball en la programació d'aula com a propostes que també poden ser útils per a la resta de l'alumnat;
- planificar mesures de reforç de les matèries o àrees si les adaptacions incorporades a les programacions de les matèries o àrees resulten insuficients per a determinats alumnes.

- diversificar l'avaluació prenent com a referent les opcions recollides específicament en les programacions.

Per tant, qualsevol tipus de mesura que es prengui a nivell metodològic haurà d'anar encaminada cap a la inclusió (integració + participació) de tot l'alumnat en totes les activitats organitzades pel centre i, consegüentment, els suports no són una excepció.

El treball amb aquests alumnes es desenvoluparà majoritàriament dins l'aula ordinària. Això implica una necessària coordinació entre el mestre de suport i el tutor o mestre especialista que s'haurà de concretar amb un temps de reunió dins l'horari lectiu.

En aquells casos en què s'hagi justificat al Pla Individualitzat, o en aquelles situacions en que la naturalesa del reforç sigui necessari, es podrà treballar fora de l'aula alguns continguts concrets i en períodes determinats de la jornada.

El/la mestre/a de suport és un recurs que es posa a disposició del centre per atendre la diversitat d'interessos, capacitats, motivacions i característiques personals que presenten els seus alumnes, però això no significa que hagi de fer feina únicament i directament amb l'alumnat de nee, ja que això trencaria l'ambient de normalitat que, respecte als seus companys, necessita per a la seva completa integració.

4.1.- Tipologia dels suports

Per atendre la diversitat afavorint la qualitat de l'ensenyament dins el marc de l'escola inclusiva, es realitzen diferents tipus de suport.

Suport Escolar Personalitzat (SEP): d'acord amb el que estableix la normativa vigent, a les aules de les escoles de la ZER s'ofereix aquest tipus de suport dins l'horari i fora de l'horari lectiu. Durant aquesta franja horària el mestre/a reforçarà individualment o en petit grup, els següents aspectes:

- L'adquisició i millora del procés de lectura i escriptura
- L'assoliment d'habilitats matemàtiques
- L'adquisició d'hàbits de treball, organització i estudi

Quan aquesta atenció es doni dins l'aula ordinària, es pot optar per algunes d'aquestes mesures metodològiques:

1. Desdoblament: El/la mestre/a de la matèria disposa d'un altre professor/a (reforç o mestre del centre) un temps a la setmana i divideix el grup de manera heterogènia en les àrees instrumentals procurant que els grups resultants tinguin un nombre similar d'alumnes. S'afavoreix l'atenció més individualitzada de l'alumnat, amb més oportunitats d'atenció personal i un treball més adaptat.

2. Tot un grup amb dos professors a la mateixa classe: L'actuació de dos professors dins d'una mateixa dinàmica d'aula afavoreix l'atenció a la diversitat

3. Tallers: La seva funció és treballar, en un grup més reduït que el grup-classe, continguts de manera pràctica i manipulativa (els procediments es converteixen en l'eix vertebrador), el que fa que aquesta modalitat d'agrupament sigui un instrument útil per incrementar la motivació dels alumnes vers el treball escolar i ampliar els seus aprenentatges. Ex: tallers de llenguatge oral a Infantil, tallers de lectoescriptura... Poden intervenir-hi dos, tres mestres o més (cadascú es fa càrrec d'un taller) i són rotatius pels alumnes.

4. Atenció individualitzada: Atenció específica i temporal a un/a alumne/a o petit grup d'alumnes amb dificultats. El seu objectiu es afavorir el seu progrés i la seva posterior integració a la dinàmica general del grup-classe.

4.2.- Relacions entre tutor/a i el/la mestre/a de suport

Treballar conjuntament implica la necessitat de:

- a) Establir funcions i tasques dels uns i dels altres.
- b) Establir coordinacions bàsiques.
- c) Programar les sessions d'aula conjuntament quan intervingui més d'un/a mestre a l'aula o es facin desdoblaments.
- d) Realitzar conjuntament l'avaluació.

4.3.- Metodologia per una aula inclusiva

Per facilitar la integració de tot l'alumnat dins la dinàmica general de la classe es poden utilitzar algunes d'aquestes estratègies de treball:

- a) Company-tutor: Fomentar la participació en el grup dels alumnes amb n.e.e. a través dels seus companys més propers.
- b) Racons: Diferents alumnes poden estar simultàniament en diferents espais de l'aula fent diferents activitats, amb diferents agrupaments, diferents materials i diferents metodologies.
- c) Treball cooperatiu: Implica la negociació entre el professor i tot l'alumnat del grup classe, establint conjuntament objectius, procés i composició dels grups, per tal de què un grup es responsabilitzi de la seva feina. Cadascun dels membres del grup ha de negociar l'enfocament del treball a realitzar, respectar les formes, realitzar-les individualment i aportar-les al grup.
- d) Projectes: Manera de treballar de caràcter obert per aprendre de manera significativa i atendre a la diversitat que pressuposa implicar-se col·lectivament i de manera negociada al voltant de la resolució de problemes. El punt de partida són els interessos i necessitats expressades per l'alumnat.

5.- Mesures curriculars per a l'atenció a la diversitat

Les mesures curriculars que es podran adoptar per donar resposta a la diversitat, aniran sempre des de les més ordinàries fins a les extraordinàries

5.1.- Mesures ordinàries: la programació d'aula

Tal com es recull en el document: “*DEL CURRÍCULUM A LES PROGRAMACIONS UNA OPORTUNITAT PER A LA REFLEXIÓ PEDAGÒGICA A L'EDUCACIÓ BÀSICA*”, publicat pel departament d'Educació, la programació dels continguts, les activitats didàctiques i els criteris d'avaluació han de poder respondre a les necessitats de tot l'alumnat, incloent-hi el que manifesta més dificultats per aprendre però també el que està especialment dotat intel·lectualment.

Això implica, tal com hem dit, que cal verificar l'adequació dels objectius de la programació a les característiques de l'alumnat, preveure activitats amb diferent grau de complexitat per assolir un mateix objectiu, i avaluar en conseqüència. En síntesi, les mesures d'atenció a la diversitat consistiran, de forma ordinària, a adaptar les activitats que calgui per a l'alumnat concret.

Per tant, per poder donar resposta a la diversitat, les programacions d'aula han de ser obertes i flexibles. Quantes més mesures d'atenció a la diversitat es contemplin des de la programació d'aula, menys seran les adaptacions curriculars individuals que ens caldrà dur a terme per donar resposta a les necessitats educatives dels alumnes.

Aquesta flexibilització requereix tenir en compte alguns requisits claus:

a) Proposar situacions d'aprenentatge generals i comuns per a tots els alumnes, però plantejant diferents graus d'assoliment i activitats diferents atenent a les competències, necessitats, habilitats,... de cada alumne. En aquest sentit, serà important:

- ✓ Seleccionar activitats que, beneficiant a tots, ho facin als alumnes que presenten majors dificultats.
- ✓ Dissenyar activitats àmplies amb diferents graus de dificultat i nivell de realització.
- ✓ Dissenyar activitats diferents per a treballar un mateix contingut.
- ✓ També els mètodes d'avaluació hauran de ser diversificats, així com els procediments i instruments d'avaluació, a fi de permetre que l'alumne pugui demostrar el que realment sap i no es vegi limitat per l'instrument o procediment emprat. Per això caldrà emprar procediments, instruments i llenguatges diversos de manera que, per exemple les dificultats de lectoescriptura o de llenguatge no condicioni els resultats en àrees com Coneixement del Medi o Matemàtiques (fer ús de procediments d'avaluació escrits en aquestes àrees o per avaluar determinats

continguts o objectius pot dificultar que l'alumne demostrï el que realment sap).

b) Fer ús d'una *varietat de metodologies didàctiques*. Des de la programació d'aula la metodologia s'ha de diversificar per donar cabuda a la diversitat: no necessàriament tots han de fer les mateixes activitats o propostes didàctiques al mateix temps, al mateix ritme o amb el mateix nivell de dificultat. Afavorirà l'atenció a la diversitat:

- Fer ús de mètodes que afavoreixin l'experiència directa, la reflexió, l'expressió i la comunicació.
- Realitzar la presentació dels continguts a través de diferents canals (oral, escrit, imatges,...)

c) Fer ús de *metodologies obertes* que permeten que cada alumne avanci segons el seu ritme i nivell de competència curricular.

d) *Flexibilitzar els objectius i els continguts*. La programació didàctica ha d'incloure, necessàriament, entre d'altres *els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació, amb especial referència als mínims exigibles*

D'aquí la importància de tenir presents els objectius i criteris d'avaluació mínims. De tal manera que els objectius i continguts a treballar en cadascun dels cicles i nivells formaran un continu que anirà des de les capacitats mínimes esperades per a cada un dels cicles i nivells fins a les capacitats "màximes" establertes al PCC per a cada un dels cicles.

Per altra part, entre els aspectes que s'hauran d'incloure a la programació d'aula, d'acord amb el Decret 142/2007, s'hi assenyala també *les mesures de reforç per facilitar l'adquisició dels aprenentatges bàsics*. Així doncs, dins la programació d'aula s'hauran de preveure mesures de reforç ordinari per a que els alumnes superin les dificultats d'aprenentatge ordinàries. Es tracta reforçar o ajudar a recuperar a l'alumne alguns continguts concrets davant els quals l'alumne mostra dificultats, a fi que pugui continuar l'aprenentatge al seu ritme habitual. Entre les mesures de recuperació i reforç, podem parlar de:

a) Reforç/ajuda previ a l'explicació del tema en el grup-classe o a la realització d'una determinada activitat: permetrà que l'alumne pugui enfrontar-se al tema o activitat amb una major seguretat. (p.ex, facilitar que un alumne amb dificultats

d'aprenentatge de la lectoescriptura es prepari un dictat concret que es farà amb posterioritat l'aula,...)

b) Reforç/ajuda simultani dins l'aula: el tutor i el mestre de suport a l'aula ajuden a l'alumnat durant la realització de tasques pràctiques o exercicis col·lectius per a que puguin superar les dificultats davant un determinat contingut

c) Reforç/ajuda posterior a l'explicació del tema en el grup classe: permetrà reforçar els continguts treballats i assegurar-ne la seva comprensió per part de l'alumne.

5.2.- Mesures específiques per a l'atenció a la diversitat

Quan les adaptacions incorporades en les programacions d'aula i les mesures de reforç previstes siguin insuficients per atendre adequadament l'alumnat més vulnerable, que té unes necessitats educatives i personals diferents a la de la

resta de companys i companyes, és necessari elaborar un Pla Individualitzat, que reculli el conjunt d'ajuts, suports i adaptacions que pugui necessitar en els diferents moments i contextos escolars.

Aquets Pla pot comportar que algunes àrees o part d'algunes no s'imparteixin.

6.- El pla individualitzat

Un pla individualitzat (PI) és una eina per a la planificació de mesures, actuacions i suports per donar resposta a situacions singulars i complexes de determinats alumnes.

Així, un alumne/a que té un PI, s'atén també amb les mesures d'atenció a la diversitat de caire general i les propostes generals d'aula per a tot l'alumnat són la base de les decisions sobre la planificació personalitzada, amb la finalitat que l'alumne/a pugui aprendre i participar en la vida del centre educatiu.

Hi ha alumnat que és susceptible de cursar amb PI, des de l'inici de la seva escolarització, perquè requereix de suports molt específics (alumnes que tenen un dictàmen des de l'inici de la seva escolarització).

N'hi ha d'altres que, per circumstàncies diverses, en algun moment de la seva escolaritat, l'equip educatiu ha de plantejar-se la presa de decisió que cursin amb PI per assegurar el seu progrés, si abans ja s'han aplicat i revisat les mesures d'atenció a la diversitat aplicades des de l'aula i el centre.

6.1.- Què és?

El pla individualitzat, doncs, és la planificació educativa personalitzada, contextual, funcional i concreta respecte a les capacitats o competències bàsiques del curs, cicle o etapa educativa, durant un període de temps determinat, per a un alumne/a, pel qual es considera que les adaptacions incorporades a la programació general del grup-classe i les mesures de reforç o d'ampliació previstes són insuficients per al seu progrés.

És una mesura d'atenció a la diversitat de caire excepcional que té com a finalitat que l'alumne/a pugui aprendre i participar en la vida del centre. En el pla es recullen les grans línies d'atenció, se'n fixa la temporització i és a través de l'avaluació i el seguiment que, com a eina de planificació dinàmica i flexible, es modifica d'acord amb l'evolució i el progrés de l'alumne/a.

6.2.- Quan es realitza

Es pot elaborar en qualsevol moment de l'escolaritat d'un alumne/a i en qualsevol etapa educativa (educació infantil i/o educació primària) a demanda d'un tutor/a o qualsevol altre/a mestre/a o professor/a de l'equip docent si identifica que per al progrés d'un alumne/a no són suficients les mesures d'atenció a la diversitat planificades pel centre en general o per al seu grup-

classe en particular, i s'han esgotat altres tipus de mesures (per exemple: suports individualitzats, repetició...). Generalment són alumnat que el seu nivell està un cicle per sota del que realitzen.

També pot ser a l'inici de l'escolarització per prescripció d'un dictamen d'escolarització.

6.3.- Com es realitza

El pla individualitzat, l'elabora el tutor/a amb la col·laboració de l'equip docent, l'EAP i tots els professionals que participen en l'atenció educativa de l'alumne/a. Si el centre docent ho considera convenient, pot participar-hi altres professionals dels serveis educatius que tinguin relació amb l'alumne/a, i professionals d'altres àmbits, com el social o el de la salut.

El tutor o tutora és el coordinador/a responsable de l'elaboració i seguiment del pla, llevat que es decideixi que la coordinació del pla l'exerceixi un altre mestre/a o professor/a. També s'ha de comptar amb la participació del pare, mare o representant legal de l'alumne/a, escoltant-los durant el procés de presa de decisions, donant-los a conèixer el contingut del pla i tenint en compte el seu acord en les decisions finals.

El pla individualitzat, l'aprova el director/a del centre docent i hi ha de constar la participació i el coneixement del pare, mare o representant legal. La comissió d'atenció a la diversitat promou les mesures d'informació general, ajuda i assessorament al tutor/a coordinador/a del pla i a l'equip de professorat, per a la seva elaboració i aplicació.

6.4.- Estructura

Un pla individualitzat ha d'incloure (veure model Pla Individualitzat: annex 3)

- *Les dades personals i acadèmiques de l'alumne/a.* Nom del tutor/a del pla i dels mestres o professors i professionals que hi intervenen; data d'inici del pla i previsió de seguiment i avaluació.

- *La justificació.* Descriure els motius pels quals l'alumne/a ha de cursar amb PI.

- *La planificació dels objectius i de les actuacions.* La relació d'objectius educatius prioritaris i competències a assolir per part de l'alumne/a, i de les actuacions pedagògiques que se'n deriven. Per a l'alumnat dels últims cursos d'educació secundària obligatòria, el pla individualitzat ha d'incorporar objectius i actuacions de caire orientador.

- *Els criteris d'avaluació.* El referent per a l'avaluació del progrés en els aprenentatges i pas de curs d'un alumne/a, que cursa els estudis amb pla individualitzat és el seu propi pla. Les decisions adoptades es faran constar en el full de seguiment del pla individualitzat i en la documentació oficial del procés d'avaluació.

- *L' horari de l'alumne/a.* Quadre horari setmanal de l'alumne/a on s'indica la distribució de les activitats en les quals participa l'alumne/a, els emplaçaments escolars i els suports. Cal incloure els espais de menjador i

esbarjo, si són emplaçaments on es treballen actuacions per assolir objectius prioritaris del pla individualitzat.

- *Els suports.* Poden ser personals, (fisioterapeuta, logopeda, auxiliar d'educació especial...), ajuts tècnics com les adaptacions de programari d'ordinadors, faristols, llum freda o d'altres, sempre que contribueixin a la millora dels aprenentatges i potenciïn la participació de l'alumne/a a qui es destinen.

- *Full de signatures* dels diferents membres tutors, mestres implicats, director/a, família.

6.5.- Avaluació del Pla individualitzat

L'alumnat objecte de PI serà avaluat d'acord amb allò establert prèviament en el pla, el qual pot haver incorporat criteris específics d'avaluació per a les matèries cursades per l'alumne/a, així com altres criteris a tenir en compte per a la promoció i/o per a l'acreditació.

Pel que fa a les adaptacions metodològiques sense canvis en els objectius ni, per tant, en els criteris d'avaluació, l'alumne s'avalua amb els mateixos criteris que la resta de companys. Sí que pot variar la manera d'avaluar i el tipus i modalitat d'avaluació: es poden per exemple prioritzar proves orals, proporcionar un espai més tranquil, donar més temps o facilitar determinats ajuts....

En aquests casos la informació a l'alumne i als pares sobre els resultats de la seva avaluació s'ha de centrar en el progrés aconseguit en l'assoliment dels objectius ordinaris del curs o àrea, no en l'ús de les adaptacions realitzades

6.5.1.- Ed Infantil

Els objectius de cicle de primer o segon cicle d'educació infantil poden ser modificats de forma que afavoreixin el progrés dels infants.

Els criteris d'avaluació del segon cicle d'educació infantil poden ser modificats segons les característiques o necessitats de l'infant, i la valoració del seu progrés es farà segons aquests criteris adaptats

Segons l'article 5.4 de l'ORDRE EDU/484/2009, de 2 de novembre, excepcionalment l'alumnat podrà romandre excepcionalment un any més en el segon cicle de l'educació infantil, a proposta de l'equip de cicle, que ha d'anar acompanyat de l'informe elaborat pels serveis territorials i l'acord de la família, i amb l'aprovació del director/a del centre.

Excepcionalment es pot flexibilitzar la permanència al segon cicle de l'educació infantil i cursar el cicle en dos cursos, quan el ritme d'aprenentatge i el grau de maduresa de l'alumne/a així ho aconsellin i sempre que la decisió afavoreixi la seva evolució personal i social. S'ha de comunicar la decisió al director o la directora dels serveis territorials corresponents.

6.5.2.- Ed primària

Tal com diu l'article 6.5 de l'ORDRE EDU/296/2008, de 13 de juny, l'alumnat amb pla individualitzat ha de ser avaluat en referència als criteris d'avaluació descrits en el seu PI. L'alumnat amb PI pot ampliar un curs més, del que es preveu amb caràcter general, la permanència en l'etapa, sempre que això afavoreixi la seva evolució personal i social i el progrés en els seus aprenentatges. En aquest cas, s'ha de comunicar la decisió al director o la directora dels serveis territorials corresponents.

Per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals es pot flexibilitzar la permanència en un curs, cicle o etapa, quan el seu nivell o ritme personal d'aprenentatges i el grau de maduresa així ho aconselli. (article 6.6. de l'ORDRE EDU/296/2008). També, s'ha de comunicar la decisió al director o la directora dels serveis territorials corresponents.

L'alumnat amb PI requereix un procés d'acompanyament personalitzat també en el moment de transició a l'etapa de secundària obligatòria; en aquest procés es demana la intervenció i suport de l'EAP de la zona, que elaborarà un informe de transició. Aquest suport l'EAP l'ha de realitzar per tot l'alumnat objecte de dictamen d'escolarització a l'Educació Secundària Obligatòria, i els que tenen PI.

6.6.- Durada

El pla individualitzat té la durada que determina l'equip que l'elabora, en funció dels objectius a assolir per l'alumne/a.

Cal fer-ne un seguiment continu i, al final de cada curs escolar, cal valorar el progrés de l'alumne/a envers els objectius programats, així com les mesures i suports emprats, amb el propòsit d'establir les prioritats per al proper curs i, així mateix, valorar la necessitat de continuar o no amb el pla individualitzat.

Es pot finalitzar un pla individualitzat en qualsevol moment i abans de l'inicialment previst, a proposta del tutor/a coordinador/a del pla i amb l'acord de l'equip que el porta a terme i escoltada la família. Si és a demanda dels pares o tutors legals, la comissió d'atenció a la diversitat del centre estudia la sol·licitud raonada de la família i el tutor/a coordinador/a informa al director/a de la conveniència de continuar o no amb el pla individualitzat de l'alumne/a. La decisió justificada de finalitzar anticipadament un pla individualitzat l'ha de signar el director/a, amb el coneixement de la família, i es farà constar en el document del pla i en l'expedient acadèmic de l'alumne/a.

6.7.- Documentació administrativa en que s'ha de fer constar

Per a l'alumnat que cursa ensenyaments amb PI, cal deixar-ne constància en els documents d'avaluació següents:

Al segon cicle *d'educació infantil*

- a) en el registre de l'informe global individualitzat anual
- b) en el resum d'escolarització individual, a l'apartat d'observacions.

A l'educació primària

- a) en el registre o full de seguiment
- b) en les actes d'avaluació de final de cicle
- c) en l'informe individualitzat de final d'etapa
- d) en l'expedient acadèmic.

En cas de trasllat de l'alumne/a a un altre centre, cal fer-ho constar en l'informe personal de trasllat, en l'apartat de la descripció de mesures educatives complementàries.

Una còpia del pla ha de restar a l'expedient de l'alumne/a.

7.- Escolaritat compartida entre el centre ordinari i el centre d'educació especial

D'acord amb la Resolució ENS/315/2012, de 23 de febrer, per la qual s'aproven les normes de preinscripció i matrícula de l'alumnat als centres educatius per al curs 2012-2013 (DOGC núm. 6077, de 29.2.2012), els/les alumnes que s'escolaritzin de manera compartida entre un centre de la ZER i un centre d'educació especial es matricularan al centre en el qual s'estiguin més temps, segons la resolució de la direcció dels serveis territorials. Aquest centre tindrà la custòdia de la documentació acadèmica corresponent.

L'escolaritat compartida requereix la coordinació entre els professionals dels centres educatius que atendran l'alumne. A fi de garantir la coherència i la complementarietat de les actuacions, cal que –abans de l'inici d'aquesta modalitat d'escolarització i no més tard de dos mesos després de començar el curs escolar– els professionals d'ambdós centres que participen en l'atenció educativa de l'alumne/a (i, si cal, demanant suport a l'EAP) concretin l'atenció que es donarà a l'alumne/a en un pla individualitzat –prioritats educatives, emplaçaments en què es duren a terme i criteris per al seguiment i l'avaluació i es facin els ajustaments horaris que corresponguin.

Tal com s'estableix en l'article 21.2 de la Resolució ENS/315/2012, aquesta escolarització no pot comportar el trasllat de l'alumne entre els dos centres durant l'horari lectiu.

El seguiment de l'evolució de l'alumne i de l'ajustament del seu pla individualitzat, i la introducció, si escau, de modificacions en l'atenció educativa, s'ha de fer conjuntament, i com a mínim, per un professional de cada centre. El coordinador del pla individualitzat ha de ser un/a mestre/a o un/a professor/a del centre on l'alumne/a està matriculat. Els/les professors/es i els professionals d'ambdós centres que atenguin l'alumne/a han d'aportar a l'equip docent informació sobre els seus aprenentatges.

El/la director/a del centre on l'alumne està matriculat és qui aprova el pla individualitzat.

8.- Criteris i procediments per a l'atenció lingüística específica de l'alumnat d'incorporació tardana.

Tal com es recull en el Decret 142/2007, en l'article 11.3, l'alumnat d'incorporació tardana serà objecte d'una acollida i de mesures organitzatives i curriculars que permetin la seva integració escolar i l'aprofitament dels seus estudis, d'acord amb les característiques personals, d'aprenentatge i del context social. L'acolliment d'aquest alumnat tindrà en compte de manera especial l'aprenentatge lingüístic, l'accés al currículum comú i els processos de socialització. El desenvolupament d'aquestes mesures serà en tot cas simultani a l'escolarització de l'alumnat en els grups ordinaris, segons el nivell i evolució del seu aprenentatge.

L'alumnat que presenti un desfasament de més d'un cicle en el seu nivell de competència curricular, podrà ser escolaritzat un curs inferior al que li correspondria per edat. En cas que superi aquest desfasament s'incorporarà al curs que li pertoca per edat.

Per tant, quan arribi un alumnat nouvingut en alguna de les nostres escoles, se li realitzarà una avaluació, per part del tutor/a o mestre/a d'ed. Especial, que s'afegirà a la seva carpeta personal.

Per tal de realitzar aquesta avaluació a ed. Primària es poden utilitzar les proves que es proposen a la pàgina web del departament d'Ensenyament, classificades segons les llengües de procedència.

A ed. Infantil, donat el caràcter globalitzador de l'etapa, la importància que té dins el currículum el llenguatge oral i la socialització de l'alumnat, s'escolaritzarà dins la seva aula ordinària, i si és necessari pot rebre el suport d'una altra mestra.

A ed. Primària sempre que hi hagi disponibilitat horària, es podrà realitzar un suport individualitzat o en petit grup, prioritzant la competència comunicativa, per tal que sigui més fàcil la socialització a l'aula.

Aquest apartat queda més detallat en el Pla d'acollida de ZER.

9.- Atenció als alumnes que pateixen malalties prolongades

L'atenció educativa a l'alumnat que no pot seguir temporalment els estudis en les escoles de la ZER, es fa a les aules hospitalàries dels hospitals generals amb llits de pediatria, on se'ls oferiran activitats específiques adaptades l'estat clínic i al temps d'estada. L'objectiu d'aquesta atenció és fomentar el

desenvolupament integral, donar continuïtat al procés d'aprenentatge i facilitar el retorn a l'escola un cop hagin rebut l'alta mèdica.

Així mateix, en els períodes de convalescència superiors als 30 dies, l'alumne/a podrà rebre atenció educativa al domicili familiar. En aquest supòsit, caldrà garantir que el/la tutor/a del centre on està matriculat faci el seguiment de la seva evolució.

La Resolució EDU/3699/2007, de 5 de desembre (DOGC núm. 5029, de 14.12.2007), aprova les instruccions per establir el procediment per tal que l'alumne/a que pateixi malalties prolongades pugui rebre atenció educativa domiciliària per part de professors/es del Departament d'Ensenyament.

10. Annex

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament
ZER l'Horta de Lleida

PROTOCOL D'ACTUACIÓ EN RELACIÓ A L'AULA D'EDUCACIÓ ESPECIAL

Un cop reunida la comissió d'Educació Especial, formada per:

- Directora
- Cap d'Estudis
- Mestra d'Educació Especial
- Psicòloga de l'EAP

Es decideix donar unes pautes per dur a terme els següents objectius:

1. Escriure unes pautes per a tenir en compte abans de decidir les sessions d'atenció a l'aula d'ed. Especial
2. Buscar diverses actuacions per atendre el grup d'alumnes que hem de donar suport.

ASPECTES A TENIR EN COMPTE ABANS DE VALORAR EL NOMBRE D'HORES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT

A.- Segons el seu diagnòstic:

1. Prioritzar els Dictàmens
2. En segon lloc els Pla Individualitzat (PI)
3. En tercer lloc els retards d'aprenentatge

B.- Segons el curs que fan els alumnes:

1. C. Inicial de Primària i P-5 (després del 1r trimestre)
2. C. Mitjà i C. Superior
3. Ed. Infantil

C.- Altres aspectes a tenir en compte:

- 1.- Considerar les necessitats a mig i llarg termini
- 2.- Considerar les característiques particulars de la situació d'aula:
 - nombre d'alumnes
 - tipologia d'alumnes
 - cursos que hi ha en l'aula
 - càrrec directiu de la tutora

PRIORITZAR EL TEMPS D'ATENCIÓ

Es prioritzaran els alumnes del llistat que prèviament s'ha preparat, seguint el següent ordre:

1. **Alumnes amb Dictamen i Pla Individualitzat (PI)**
 - Es recomana 3 sessions setmanals
2. **Alumnes amb Pla Individualitzat (PI)**

-Es recomana 2 sessions setmanals segons el cas

3. Alumnes amb dificultat d'aprenentatge

-S'atendran segons disponibilitat horària del mestre/a, amb grups flexibles, amb atenció individual per part d'altres mestres del centre o de la ZER

4. Alumnes nouvinguts sense coneixença de l'idioma

- Podran rebre atenció a l'aula d'acollida de la ZER o CEIP, si es pot aconseguir del Departament.
- En un principi s'atendran dins la mateixa aula ordinària pel mestre tutor.
- S'atendran per part d'un altre mestre/a amb l'ajuda i orientació dels materials LIC i altres.

POSSIBLES ACTUACIONS

1r.- Fer sessions de 45 minuts

2n.- Agrupar alumnes de 2 en 2, quan sigui possible

3r.- Fer agrupaments flexibles

4rt.- Atenció per un/a altre/a mestre/a amb el suport i orientació de la mestre/a d'Ed. Especial.

FULL DE DEMANDA

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació i Universitats

Document d'ús intern**Servei Educatiu del Segrià**

Equip d'Assessorament i Orientació
Psicopedagògica LI-02 Segrià (Sector B)

Demanda d'avaluació psicopedagògica individual a l'EAP i registre d'intervenció

Data de la demanda:

1. Dades de l'alumne/a.

Nom i cognoms:	Data de naixement:
Nom del pare:	Telèfons:
Nom de la mare	
Localitat:	

2. Dades escolars.

Etapla educativa / cicle / nivell / grup:	Tutor/a:
Centres escolars:	
Repeteix o ha repetit algun curs?	
Ha estat avaluat anteriorment?	
Quin?	
Per quin servei?	

3. Demanda.

Qui formula la demanda?	
Els pares o representants legals, hi estan d'acord?	
Motiu de la demanda:	
Ha estat avaluat anteriorment?	
Quin?	
Per quin servei?	
Tipus de demanda	
Psicopedagògica ☐ ▪ Llenguatge i comunicació ☐ ▪ Aprenentatge ☐ ▪ Emocional ☐	Social ☐ ▪ Absentisme ☐ ▪ Sociofamiliar ☐ ▪ Altres ☐

▪ Conducta ☐ ▪ Altres ☐.	
Moment de l'avaluació : Inicial ☐ Seguiment ☐	

:

:

4. Intervenció EAP

	Observació en el context
	Valoració psicopedagògica individual
	Entrevistes amb la família
	Entrevistes amb el professor/a tutor/a
	Entrevistes amb MEE, especialistes, equip directiu
	Entrevistes amb altres serveis

5. Aproximació a les necessitats educatives que presenta l'alumne/a:

	Dificultats en l'alimentació
	Dificultats en el son
	Dificultats en el comportament
	Pors i dificultats en la relació
	Anomalies en el joc
	Retard del desenvolupament cognitiu
	Retard del desenvolupament psicomotor
	Retard de la comunicació, llenguatge i parla
	Retard en l'adquisició d'aprenentatges

6. Acords /Assessorament

▪ En el centre educatiu	▪ A la família
1-Suport mestra E.E	Pautes educatives
2- Altres Recursos Personals	Derivació
Auxiliar d'EE,	
Fisioterapeuta,	Suport Extern
Logopeda	Cas tancat
3-Altres mesures d'atenció a la diversitat	
Desdoblament	
Grup flexible	
Grup de llenguatge	
4-Pla Individualitzat	
5- Suport extern	
6-Escolarització compartida	
CEE./hospital de dia	

7. Seguiment:

3.- Model PLA INDIVIDUALITZAT

CENTRE :**CURS ESCOLAR:****DATA D'ELABORACIÓ:****DADES DE L'ALUMNA:**

NOM I COGNOMS:		
DATA NAIXEMENT:		
NIVELL/CURS:	CICLE:	TUTOR/A:
NOM I COGNOMS DELS PARES I/O TUTORS LEGALS :		

PROFESSIONALS QUE INTERVENEN

TUTORA:	PROFESSORA EE:
ALTRES PROFESSORS/ES:	AUXILIAR EE:
EAP:	LOGPEDA CREDACIÓ:
FISIOTERAPEUTA:	MESTRE/A ITINERANT VISUALS:
CSMIJ :	INFERMER :
TIS:	ALTRES SERVEIS:

DOCUMENTACIÓ

EAP	DICTAMEN	INFORME NECESITATS SOCIALS I CULTURALS DESFAVORIDES	INFORME PSICOPEDAGÒGIC
CSMIJ			
CAD			
ALTRES			

AVALUACIÓ INICIAL: VALORACIÓ PSICOPEDAGÒGICA

PROGRAMA DE TREBALL

ÀREES ADAPTA- DES	CURRÍCULUM			ACTIVITATS			AVALUACIÓ					
	<i>Segueix Currículum ordinari del grup classe</i>	<i>Es fan adaptacions de les unitats didàctiques</i>	<i>Segueix un currículum diferenciat de l'ordinari</i>	<i>Les mateixes activitats amb ajuda</i>	<i>Supressió / selecció d'activitats</i>	<i>Activitats diferents</i>	<i>S'avalua amb els mateixos criteris que els altres alumnes</i>	<i>S'avalua en funció del PI</i>	<i>El mateix exàmen que el grup classe</i>	<i>El mateix exàmen suprimint preguntes</i>	<i>Exàmens diferents (orals, amb llibres, continguts diferents)</i>	
<i>Llengua Catalana</i>												
<i>Llengua Castellana</i>												
<i>Llengua Anglesa</i>												
<i>Mate-màtiques</i>												
<i>C. Naturals</i>												
<i>C. Socials</i>												
<i>Educació Física</i>												
<i>Ed. Vis i P, Musical i altres</i>												

FULL DE PROGRAMACIÓ

PLA INDIVIDUAL

☐

ALUMNE/A		CURS	
TUTOR/A		ANY	

MATÈRIA (h/setmana)		PROFESSOR/A	
------------------------	--	-------------	--

CONTINGUTS/OBJECTIUS/ COMPETÈNCIES BÀSIQUES/

seleccionats segons les unitats de programació del grup classe, les competències bàsiques i/o diferenciats segons les necessitats de l'alumne.

ACTIVITATS /MATERIALS/AVALUACIÓ: <i>seleccionats partint del nivell actual de competències de l'alumne/a i d'acord amb objectius assolibles</i>		
1. Anticipar a l'alumne què i com s'avaluarà		
2. Adaptació del llibre:	- Simplificació del text	
	- Reducció tema i activitats	
	- Adequació llibre més material complementari	
3. Dossier adaptat.		
4. Metodologia	- Explicacions curtes, alternant amb participació al.	
	- Presentació activitats fragmentades amb control profess.	
	- Control/Supervisió de les tasques que fa l'alumne (deures i classe)	
	- Control agenda (donar temps per apuntar deures, exàmens)	
5. Adequació de les proves d'avaluació escrites	- Adaptar exàmens	
	- Donar més temps per fer-los	
	- Revisar els exàmens individualment	
	- Exàmens diferents	
6. Diversificar les formes d'avaluació:	- Proves orals	
	-Proves amb ajut de material (llibre, apunts, dossiers...)	
	- Altres:	
7. Prioritzar els apartats de:	- Procediments	
	- Actituds	
8. Altres (especificades a l'espai següent).		

QUADRE HORARI SETMANAL DE L'ALUMNE

<i>Hora</i>	<i>DILLUNS</i>	<i>DIMARTS</i>	<i>DIMECRES</i>	<i>DIJOUS</i>	<i>DIVENDRES</i>
ESBARJO					
MIGDIA					

Codi:

A.I Atenció

Individualitzada

A.O=Aula

Ordinària

P.G =PetitGrup (Flexibles,
Aula Oberta)**E.**=Especialista (Logopeda,
teràpèuta..)**GAC**: GrupAdaptació
curricular

CALENDARI DE CONTROL I SEGUIMENT DEL PLA INDIVIDUALITZAT

1R TRIMESTRE	DATA i ACORDS:
2N TRIMESTRE	DATA i ACORDS:
3R TRIMESTRE	DATA i ACORDS:

NOM DEL PROFESSOR RESPONSABLE I DE LA RESTA DELS MEMBRES DE L'EQUIP:

G.- Full de compromisos

Els sotasignats, en data _____ estan d'acord amb el contingut del PI que es refereix en el present document i participaran en el seu desenvolupament, seguiment, avaluació i revisió, segons les seves respectives atribucions i responsabilitats.

Nom i cognomsFunció i institució (cas dels professionals)Signatures

